

30.8.2021

Suunnitelma metsien tilan ja toiminnan seurannasta (Viite: Suomen FSC-standardin indikaattori 8.1.1) sekä tiivistelmä seurannan tuloksista (ind. 8.5.1)

1 Metsien tilan ja toiminnan seuranta

Metsien tilaa ja toimintaa seurataan, jotta voidaan arvioida metsissä tapahtunutta vuotuista muutosta ja toiminnan tasoa. Seurannan tarkoituksena on varmistaa, että toiminta on sertifiointikriteerien mukaista ja että metsien tila kehittyy haluttuun suuntaan. Seurantaa tehdään erityisesti ympäristö- ja sosiaalisten vaikutusten hallitsemiseksi ja minimoimiseksi. Havaittujen muutosten ja kehittämistarpeiden pohjalta asetetaan tavoitteita mm. Tornatorin vastuullisuusteemoihin, tehdään operatiivisia toimenpidesuunnitelmia, järjestetään koulutusta sekä tarvittaessa tehdään välittömiä korjaavia toimenpiteitä.

1.1 Sisäinen seuranta

Yhtiön sisäistä seurantaan tehdään metsävaroissa tapahtuneiden muutosten, suunniteltujen ja toteutuneiden toimenpiteiden, palautejärjestelmään kirjattujen palautteiden ja yhtiön vuosittaisten vastuullisuusteemojen toteutumisen perusteella. Seuranta on operatiivisten toimenpiteiden osalta jatkuvaa ja sisältää kontrollipisteitä, kuten

- Leimikoiden asiatarkastus suunnitteluasiantuntijoiden toimesta (suunnitteluprosessi)
- Korjuun laadunseuranta suunnitteluasiantuntijan ja korjuulaatuvastaavan toimesta (puukauppaprosessi)
- Omavalvontatietojen asiatarkastus operaatioesimiehen toimesta (metsänhoitoprosessi)
- Omavalvonnan kontrollitarkastus operaatioesimiehen toimesta (metsänhoitoprosessi)

Eri metsätalouden prosessit laativat ja ylläpitävät kukin omaan prosessiinsa liittyviä suunnitelmia ja päivittävät toteutuneet toimenpiteet tietokantoihin. Yhteenvetoja metsävarojen, palautteiden ja vastuullisuusteemojen seurannasta on mahdollista tehdä tarpeen mukaan. Prosessi vastaa sisäisen seurannan yhteenvetojen toteutuksesta.

Sisäiseen seurantaan hyödynnetään yhtiön tietojärjestelmiä ja kirjanpitoa. Saatavilla olevia raportteja ovat mm.

Tulo- ja kustannuseuranta:

- puunmyyntitulot ostajittain
- maanmyyntitulot
- maankäytön muut tulot
- metsänhoidon kustannukset työlajeittain
- metsänparannusinvestointikustannukset
- luonnonhoitokustannukset
- metsätalouden tutkimus- ja kehityskustannukset
- toteutuneet hakkuumäärät
- toteutuneet metsänhoitotyömäärät

30.8.2021

Metsävarojen seuranta:

- Maa-ala maaluokittain
- Metsämaan ala kasvupaikoittain
- Metsämaan ala ikäluokittain
- Metsämaan ala kehitysluokittain
- Puuston määrä puutavaralajeittain
- Puuston määrä kasvupaikoittain
- Puuston määrä ikäluokittain
- Puuston määrä kehitysluokittain
- Puuston kasvu kasvupaikoittain
- Hakkuuehdotukset hakkuutavoittain ja puutavaralajeittain (ml. hakkuupinta-alat)
- Ehdotetut metsänhoitotyöt työlajeittain
- Aukeat alat

Ympäristöhoidon raportit:

- Kulutusmäärä
- Käytönrajoitukset
- Suojelu- ja erityiskohteet FSC
- Luontokohteet
- Ennallistamistoimet HCV/ei-HCV-alueilla
- Lahopuun määrä (LUKE VMI 11)
- Luontokohteiden määrä
- Lajihavaintojen lukumäärä
- Vieraspuulajit
- HCV-alueiden määrä (erillisajettava raportti)
- FSC-pinta-alojen seuranta

Lisäksi laaditaan vuosittain FSC-auditointia varten erillinen ympäristöhoidon raportti ympäristöpäällikön toimesta.

Palautejärjestelmän raportit

- palautejärjestelmän poikkeamaraportti

Korjuun laadunseurannan (PowerApp) raportit

- leimikkokohtainen laaturaportti
- raportti otantamäärästä henkilöittäin
- arviointitulos yhtiötasolla

Vastuullisuusteemat:

- vastuullisuutta kuvaavat tavoitteet, mittarit, toimenpiteet ja toteuma
- raportointi vuosikertomuksessa <https://www.tornator.fi/fi/yhteystiedot/media/julkaisut/>

Ulkopuoliselta saatavat seurantatiedot (TAPIO Silva Oy):

- Metsänhoidon laatu
- Oman puunkorjuun ja pystykauppojen korjuulaatu
- Luonnonhoidon laatu ja kokonaisarvosana

Muut ulkopuoliset raportit:

- Metsäsertifiointin auditointiraportit

30.8.2021

- Metsäkeskuksen metsänkäyttöilmoituksen tarkastusraportit
- työsuojeluviranomaisen raportit

1.2 Sisäinen tarkastus

Sisäinen tarkastus on riippumatonta ja objektiivista arviointi-, varmistus- ja konsultointitoimintaa, joka on luotu tuottamaan lisäarvoa Tornatorille ja parantamaan sen toimintaa.

Sisäinen tarkastus tukee Tornatoria ja sen ylintä johtoa tavoitteiden saavuttamisessa tarjoamalla järjestelmällisen lähestymistavan organisaation valvonta-, johtamis- ja hallintoprosessien sekä riskienhallinnan tehokkuuden arviointiin ja kehittämiseen.

Tornatorissa sisäisestä tarkastuksesta vastaa toimitusjohtaja apunaan johtoryhmä. Tarkastuksiin nimetään tapauskohtaisesti vastuhenkilö, ”sisäinen tarkastaja”. Yhtiön ulkopuolisia asiantuntijapalveluja voidaan hankkia täydentämään resursseja tai puuttuvaa erityisosaamista.

Sisäisen tarkastuksen kohteena voivat olla Tornatorin kaikki toiminnot ja kaikki toimintayksiköt ml. tytäryhtiöt. Myös yhtiön kolmannelta osapuolelta hankitut palvelut ja niiden tuottaminen kuuluvat sisäisen tarkastuksen toiminta-alueeseen.

Sisäisen tarkastustoiminnon vuosisuunnitelma resurssitarpeineen käsitellään johtoryhmässä toimitusjohtajan nimeämän johtoryhmän jäsenen valmistelusta. Vuosisuunnitelma perustuu soveltuvien osien yhtiössä tehtyyn riskikartoitukseen. Tarpeen mukaan suoritetaan myös vuosisuunnitelmasta poikkeavia tarkastuksia. Myös yhtiön hallitus voi harkintansa mukaan määrätä sisäisen tarkastuksen.

Tarkastusprosessiin kuuluvat tarkastuksen suunnittelu, tarkastustyön suorittaminen, raportointi sekä tarvittaessa seurantatarkastus. Tarkastuksen suorittamisessa noudatetaan soveltuvien osien alan ammattistandardien mukaisia menettelyjä. Tarkastusraportti toimitetaan tiedoksi johtoryhmälle ja otetaan tarvittaessa siellä käsittelyyn. Mahdollisesta raportoinnista hallitukselle päättää toimitusjohtaja.

Vuosina 2015-2018 on tarkastettu mm. suunnittelu-, operaatio- sekä maankäyttöprosessit. Tarkastusraportit ovat luottamuksellista tietoa.

1.3 Ulkoinen auditointi

Ulkoisessa auditoinnissa toiminnan ja sen jatkuvan parantamisen toteutumisen tarkastaa ulkopuolinen ja riippumaton tarkastusorganisaatio. PEFC-sertifiointijärjestelmän auditointi toteutetaan alueittain ryhäsertifiointiauditointina. FSC-sertifiointijärjestelmän auditoinnin tekee DNVGL. Auditointeja tehdään vuosittain.

Ulkoista arviointia tekee vuosittain tilauksesta myös Tapio Silva Oy, joka toteuttaa metsän- ja luonnonhoitotöiden onnistumisen arviointia. Arviointiin valitaan vuosittain kohteita otannalla toteutetuista hakkuista ja metsänhoitotöistä. Onnistumista mitataan mm. harvennushakkuiden

30.8.2021

korjuujäljen, metsänuudistamisen laadun, leimikoiden rajauksen, luontokohteiden turvaamisen, säästö- ja lahopuiden säästämisen ja vesiensuojelun näkökulmista.

2 Toiminnan jatkuva parantaminen

Metsien tilan ja toiminnan seurannan tarkoituksena on jatkuvasti parantaa ympäristöasioiden hallintaa. Operatiivisia toimenpiteitä suunniteltaessa otetaan huomioon sertifiointikriteerien mukaiset toiminnan vaatimukset ja rajoitteet. Toimenpiteiden toteutuksen seurannassa ilmi tulleisiin mahdollisiin puutteisiin reagoidaan välittömästi ja ryhdytään korjaaviin toimenpiteisiin.

Erityisesti TAPIO Silvan tekemä laadunarviointi on seurantamenetelmä, joka on pysynyt yhtenäisenä ja toistettavana pitemmällä aikavälillä. Tämä mahdollistaa tulosten vertailun, muutoksen arvioinnin sekä toiminnan pitkäjänteisen kehittämisen.

3 FSC-standardin indikaattorin 8.5.1 edellyttämä tiivistelmä seurannan tuloksista

a) **Kaikkien korjattujen metsän tuotteiden tuotto:** ks. vuosikertomuksen tilinpäätös <https://www.tornator.fi/fi/yhteystiedot/media/julkaisut/>

b) **Puuston kasvu Suomessa v. 2020:** 3 milj.m³

Metsien uudistuminen ja metsien tila: ks. Tapio Silva Oy:n lausunto metsänhoidon tilasta: <https://staging.tornator.fi/2021/01/07/metsan-ja-luonnonhoidon-laadunseurannan-2020-tulokset-hyvalla-tasolla/> sekä

Luonnonhoidon laadun kokonaisarvio (ml. säästöpuumäärän kehitys uudistusaloilla metsissä): <https://www.tornator.fi/wp-content/uploads/2021/06/Luonnonhoidon-laatu-2020.pdf> sekä

indikaattorin 7.4.1 mukainen metsäsuunnittelujärjestelmän yhteenveto <https://www.tornator.fi/fi/liiketoiminta/vastuullista+metsataloutta/fsc-sertifiointi/> Yhteenvedosta käy ilmi yleiskuvaus metsätaloustoiminnasta, ympäristövaikutusten arvioinnista, ympäristötavoitteista ja seurantamenetelmistä sekä erikoistyölajeista (kulotuksista, kunnostusajituksista, lannoituksista ja ennallistamisista).

Luken selvitys (2020) lahopuun määrästä Tornatorin metsissä VMI9-VMI12-maastomittausten perusteella:

30.8.2021

Tornator: Kuolleen puuston tilavuus metsämaalla - keskvirheet.

		Kehitysluokkaryhmä					Kaikki
		Uudistusala	Taimikko	Nuori	Varttunut	Uudistuskypä	
				kasvatus	kasvatus		
				metsä	metsä		
		m3/ha					
VMI9	Tilavuus	0,0	3,9	3,7	4,1	10,8	4,4
	Keskvirhe	0,0	1,03	0,86	0,95	5,00	0,66
VMI10	Tilavuus	6,1	2,6	1,5	2,7	9,9	2,7
	Keskvirhe	3,19	0,76	0,32	0,75	4,12	0,42
VMI11	Tilavuus	43,4	3,6	1,3	3,4	12,5	3,8
	Keskvirhe	42,98*	1,63	0,35	0,75	4,64	0,92
VMI12	Tilavuus	0,0	4,1	1,5	4,2	17,0	3,9
	Keskvirhe	0,00	1,77	0,44	0,79	9,12	0,72

* Huom! Aineistoon osunut yksi koeala, missä tuulenkaatoja ja lahotilavuus suuri

c) Eläin- ja kasvilajiston koostumus ja siinä havaitut muutokset:

Luontokohteiden määrä, 25.8.2021 tilanne:

Kaikkien luontokohteiden määrä yhteensä (sis. kaikki luokat, myös maastossa tarkastettavat) 87193 ha (83017 kpl). Näistä 14907 ha on maastossa tarkistettava -luokassa. Kuviota, joilla on vähintään yksi luontokohde, on yhteensä 56406 ha (51505 kpl).

Lajiesiintymien määrä, 25.8.2021 tilanne: IUCN – lajihavaintoja 2812 kappaletta, joista Eliölajit – aineiston mukaisia 822 kappaletta. Loput ovat omia tai sidosryhmätietoina saatuja havaintoja.

Raportti FSC-kriteerien 6.4.3 ja 6.3.5 mukaisista suojeluosuuksista on nähtävissä indikaattorin 7.4.1 mukaisessa metsäsuunnittelujärjestelmän yhteenvedossa, joka on saatavilla Tornatorin internet-sivuilla.

d) Korjuun ja muiden toimenpiteiden ympäristövaikutukset ja yhteiskunnalliset vaikutukset.

Ks. vuosikertomus: Vuosikatsaus -Sidosryhmät ja Arvon luominen sekä Vastuullisuus – Yhteiskunta ja Ympäristö <https://www.tornator.fi/fi/yhteystiedot/media/julkaisut/>

e) Metsätalouden kustannukset, tuottavuus ja tehokkuus.

Tornator on julkinen osakeyhtiö. Julkisesti listatuista joukkolainoista johtuen taloudellisista tunnusluvuista tiedottaminen tapahtuu pörssitiedotteilla asiaan liittyvää säännöstä noudattaen.

Pörssitiedotteet (käytä hakusanaa "Tornator Oyj"):

<http://www.globenewswire.com/Search/NewsSearch?keyword=Tornator%20Oyj>

Tilinpäätös vuosikertomuksessa: <https://www.tornator.fi/fi/yhteystiedot/media/julkaisut/>